

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: **Zdeněk Vyskočil**

Téma: **Vybrané aspekty právní úpravy a organizace StB v letech 1945 – 1969 (85 stran)**

Předesílám, že neznám podrobné zadání ani případné další pokyny vedoucího práce adresované autorovi. Velmi široce formulované téma spisu umožňuje autorovi zvolit a zkoumat libovolné dílčí otázky, zvláště když je cíl práce popsán velmi obecně. Mnohé problémy však práce jen naznačuje, ale již se nesnaží o jejich důslednou jejich analýzu.

Po úvodních stránkách je jako třetí kapitola uvedena „Právní úprava a vliv StB na vězeňství“, kde je normativní zakotvení zkoumané složky státního aparátu velmi krátké. Následující v pořadí (v práci označená jako čtvrtá kapitola) „Vznik organizačního uspořádání StB“ je rozmělněna do celkem devíti podotázek, jejichž pořadí se mi nejví přilíží logické.

Podle nadpisu má práce zahrnout období do roku 1969, avšak výklad končí už počátkem 60. let 20. století.

Seřazení vykládaných otázek v celé práci zvolil autor zřejmě pod vlivem literatury a tištěných pramenů, které měl k využití jen na kratší čas, tedy přechodně. Po úvodním pokusu uvést čtenáře do problematiky, volí jako prvou kapitolu vězeňství. Tento postup předpokládá čtenáře alespoň částečně seznámeného s tématem.

Úvodní stránky textu naznačují snahu teoreticky, respektive politologicky, postihnout téma, na malé ploše, kterou zvolil, však mohl zůstat u jen zcela obecných náznaků svého tvůrčího záměru. V Předmluvě pokračuje v obecné charakteristice nekonkrétního, spíše politologického, než právního výkladu, zdá se, že obtížně hledá cestu, jak přivést čtenáře k nosnému tématu.

Místy je práce pouze žurnalistickým shrnutím známých údajů z běžně dostupné literatury (pozn. 3, K. Pacner neúplný odkaz). Oddíl „StB přebírá vězeňství“ č. 3. 1. – obsah neodpovídá nadpisu a téměř nic neříká. Dále např. pasáž 3. 3. „Vězení v režii StB“ není vysvětlena. Následující pasáž

„Nové předpisy...“ obsahuje pouze jeden odstavec výkladu týkající se § 296 (str. 17).

U obhajoby doporučuji:

- Vysvětlit pojem „politický“ aspekt vězně (str. 10).
- Vysvětlit rozdíl mezi zkratkami TNP a NPT (str. 19, 21).

Autor má neobvykle rozsáhlé, dílem podrobné znalosti o historii bezpečnostního aparátu v Československu od 40. let minulého století a zájem soustřeďuje také na protifašistické ilegální hnutí vlastenců za Protektorátu Čechy a Morava a na činnost bezpečnostních orgánů ČSR po osvobození v roce 1945. Seznámil se s poměrně bohatou literaturou a dostupnými prameny. V záplavě studovaných materiálů však místy v jeho pojetí nevynikly prioritní zdroje právní povahy

Posuzovanou práci jako celek **doporučuji k obhajobě.**

Vedle sdělení stanoviska k připomínkám uvedeným výše může autor:

Stručně shrnout rysy reorganizace a personálních změn v orgánech StB v letech 1968/1969.

V Praze dne 13. 4. 2016

doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

oponent